

Затверджено рішенням
Виконкому ФШУ
від «23» січня 2018 р.

_____ / _____ /

ПОЛОЖЕННЯ про національну рейтингову систему Федерації шахів України

1. Загальні положення

Національна рейтингова система вводиться у дію у відповідності до ЄСКУ (Шахи). Обрахунок індивідуальних коефіцієнтів (ІК) шахістів України та ведення національного рейтинг-листу здійснюється Кваліфікаційною комісією федерації шахів України (далі КК).

Основною функцією національної рейтингової системи федерації шахів України є оцінка сили гравців – індивідуальних коефіцієнтів (далі ІК або рейтингів), що дозволяє, у свою чергу, забезпечувати виконання вимог ЄСКУ, комплектувати склади учасників змагань, проводити утворення пар учасників, тощо.

2. Вимоги до змагань з обрахунком ІК

Національна рейтингова система є системою оцінки ІК шахістів, принципи якої були запропоновані професором Арпадом Ело. Обрахунок рейтингів виконується один раз на місяць. Рейтинг-лист публікується 1-го числа кожного місяця.

Протягом поточного місяця шахіст виступає в змаганнях з одним і тим же ІК.

Обрахунку підлягають турніри з дисципліни “класичні шахи” 60 та більше хвилин на партію з розрахунку 60 ходів, в яких за регламентом проводиться не більше ніж 3 турів в день та загальною тривалістю не більше 12 годин за добу. Якщо хоча б один з гравців в партії має рейтинг 2300 або вище, кожен гравець повинен мати мінімум 90 хвилин на партію.

Змагання повинні проводитися відповідно до Правил шахів ФІДЕ.

Запис партії є обов’язковим для рейтинг-обрахунку.

Незалежно від того, чи відбулося це через неявку суперника або за будь-якої іншої причини, незіграні партії не враховуються. Будь-яка партія, в якій обидва гравці зробили, принаймні, один хід, буде обрахована.

Партії, в яких один або обидва гравці не мають рейтингу, не підлягають обрахунку ІК.

Для учасників, що представляють федерації інших країн, рейтингом, що береться для обрахунку рейтингу суперників, вважається рейтинг ФІДЕ (за наявності).

У разі виявлення порушень (термін подання більше одного місяця після закінчення змагання, технічні помилки, тощо) КК може відмовити у обрахунку відповідного змагання. Таке рішення може бути оскаржене до уповноваженої особи або керівного органу ФШУ.

3. Структура національного рейтинг-листу

До національного рейтинг-листу (далі рейтинг-лист) включаються шахісти адміністративно-територіальних одиниць (регіонів) України з ІК 1600 та більше.

Рейтинг-лист містить наступну інформацію про шахістів: особистий код, код ФІДЕ (за наявності), прізвище та ім'я, спортивне звання/титул (національне і міжнародне) / розряд, ІК України та ФІДЕ (за наявності), дату народження, регіон, 3-х річний термін "активності" з часу останньої участі у змаганнях.

4. Включення в національний рейтинг-лист

Гравець без рейтингу отримує рейтинг ФШУ за результатом перших 15 партій, зіграних проти суперників, які мають рейтинг ФШУ. Облік нових гравців та зіграних ними партій ведеться з перших трьох партій цих гравців, зіграних в одному турнірі, якщо перфоманс (у визначенні ФІДЕ) гравця в його першому турнірі, який підлягає обрахунку, не нижче 1600.

Умову мінімуму 15 партій не потрібно виконувати в одному турнірі. Для отримання початкового рейтингу об'єднуються результати декількох турнірів, зіграних в межах послідовних рейтингових періодів тривалістю не більше двох років.

5. Виключення з рейтинг-листу

З рейтинг-листу виключаються шахісти, з рейтингом нижче 1600. Проте, отриманий раніш цим гравцем номер залишається за ним.

Переведенню в категорію "неактивних" підлягають шахісти, які не зіграли протягом 3-х років жодної партії з обрахунком рейтингу. За рішенням КК "неактивні" шахісти також можуть бути виключені з рейтинг-листу. Гравець відновлює свій статус «активності», якщо він зіграє, принаймні, одну рейтингову партію.

6. Методика обрахунку

6.1а. Таблиця конвертації з дробової оцінки, р, у різницю рейтингів, dR:

p	dR	p	dR	p	dR	p	dR	p	dR	p	dR
1.0	800	.83	273	.66	117	.49	-7	.32	-133	.15	-296
.99	677	.82	262	.65	110	.48	-14	.31	-141	.14	-309
.98	589	.81	251	.64	102	.47	-21	.30	-149	.13	-322
.97	538	.80	240	.63	95	.46	-29	.29	-158	.12	-336
.96	501	.79	230	.62	87	.45	-36	.28	-166	.11	-351
.95	470	.78	220	.61	80	.44	-43	.27	-175	.10	-366
.94	444	.77	211	.60	72	.43	-50	.26	-184	.09	-383
.93	422	.76	202	.59	65	.42	-57	.25	-193	.08	-401
.92	401	.75	193	.58	57	.41	-65	.24	-202	.07	-422
.91	383	.74	184	.57	50	.40	-72	.23	-211	.06	-444
.90	366	.73	175	.56	43	.39	-80	.22	-220	.05	-470
.89	351	.72	166	.55	36	.38	-87	.21	-230	.04	-501
.88	336	.71	158	.54	29	.37	-95	.20	-240	.03	-538
.87	322	.70	149	.53	21	.36	-102	.19	-251	.02	-589
.86	309	.69	141	.52	14	.35	-110	.18	-262	.01	-677
.85	296	.68	133	.51	7	.34	-117	.17	-273	.00	-800
.84	284	.67	125	.50	0	.33	-125	.16	-284		

6.1б. Таблиця конвертації різниць рейтингів dR в очікуваний результат у відсотках (n%) для гравців з більш високим і більш низьким рейтингом, відповідно:

dR	n %	dR	n %	dR	n %	dR	n %
0-3	50 50	92-98	63 37	198-206	76 24	345-357	89 11
4-10	51 49	99-106	64 36	207-215	77 23	358-374	90 10
11-17	52 48	107-113	65 35	216-225	78 22	375-391	91 9
18-25	53 47	114-121	66 34	226-235	79 21	392-401	92 8
26-32	54 46	122-129	67 33	236-245	80 20	412-432	93 7
33-39	55 45	130-137	68 32	246-256	81 19	433-456	94 6
40-46	56 44	138-145	69 31	257-267	82 18	457-484	95 5
47-53	57 43	146-153	70 30	268-278	83 17	485-517	96 4
54-61	58 42	154-162	71 29	279-290	84 16	518-559	97 3
62-68	59 41	163-170	72 28	291-302	85 15	560-619	98 2
69-76	60 40	171-179	73 27	303-315	86 14	620-735	99 1
77-83	61 39	180-188	74 26	316-328	87 13	> 735	100 0
84-91	62 38	189-197	75 25	329-344	88 12		

6.2. Визначення стартового рейтингу «Ru» гравця, який не мав рейтингу.

6.2.1. Якщо у своєму першому рейтинговому турнірі результат гри безрейтингового гравця дорівнює нулю, його результати не враховуються.

Як тільки гравцем зіграно 15 або більше партій з суперниками, які мають рейтинг, визначається «Ru». Спочатку визначається середній рейтинг Rc його суперників.

6.2.2. Якщо він набрав 50% очок, то $Ru = Rc$.

6.2.3. Якщо він набрав більше або менше 50%, то $Ru = Rc + dR$ (згідно таблиці 6.1a)

6.2.4. Якщо Ru перевищує 2300, то Ru вважається рівним 2300.

6.2.5. Якщо Ru виявився меншим за 1600, відкидаються результати перших турнірів, по одному, до досягнення рейтингу 1600. Якщо це не допомагає, то гравець починає відлік обрахованих партій з нуля.

6.3. Потім рейтинг Ru, який повинен бути опублікований для гравця, який раніше не мав рейтингу, визначається так, як ніби новий гравець зіграв всі свої партії до цього часу в одному змаганні. Початковий рейтинг розраховується з використанням загального результату проти всіх суперників. Він округляється до найближчого цілого числа.

6.4. Якщо гравець без рейтингу отримує опублікований рейтинг до оцінки конкретного турніру, в якому він зіграв, тоді він обраховується як гравець, який має свій поточний рейтинг, але при обрахунку його суперників він вважається гравцем без рейтингу.

6.5. Партії з першорозрядниками, що не мають рейтингу, обраховуються їх суперникам як партії з гравцями з рейтингом 1900.

6.6. Визначення зміни рейтингу гравця, який має рейтинг.

6.6.1. Для кожної партії, зіграної проти гравця, що має рейтинг, визначається різниця рейтингів dR гравця та його суперника.

6.6.2. Якщо суперник не має рейтингу, тоді партії проти суперників без рейтингу не обраховуються.

6.6.3. Якщо різниця між ІК учасника турніру і рейтингом його партнера перевищує 400 пунктів, вона покладається рівною 400 пунктів, але не більше, ніж у двох перших таких партіях одного турніру. Починаючи з третьої партії, «правило 400» не враховується.

6.6.4. Залежність очікуваного результату гравця у відсотках, від різниць рейтингів dR визначається таблицею 6.1б, далі ΔR дорівнює різниці між очікуваним та фактичним результатом гри (1, 0 чи 0,5);

$\Sigma \Delta R \times K =$ зміна рейтингу для даного турніру або рейтингового періоду.

6.6.5. K – стабілізаційний коефіцієнт.

K = 40 для нового гравця в рейтинг-листі до тих пір, поки він не зіграє у турнірах, принаймні, 30 партій.

K = 20, якщо рейтинг гравця залишається нижче 2300.

K = 10, якщо опублікований рейтинг гравця досяг 2300 і залишається на цьому рівні в підсумку, навіть якщо рейтинг опускається нижче 2300.

K = 40 для всіх гравців до 14 років, якщо їх рейтинг не перевищує 2000.

Якщо кількість партій (n) для гравця в будь-якому листі за рейтинговий період, помножене на K (як визначено вище), перевищує 700, то K має бути найбільшим цілим числом, так щоб $K \times n$ не перевищувало 700.

6.6.6. Зміна рейтингу округлюється до найближчого цілого числа (незалежно від того, чи є зміна позитивною чи негативною).

6.7. Для гравців, які мають рейтинг ФІДЕ 2600 та більше, їх рейтинг ФШУ прирівнюється до рейтингу ФІДЕ, якщо рейтинг ФШУ менший за рейтинг ФІДЕ.

7. Процедура подання змагань на обрахунок рейтингу

Для обрахунку ІК необхідно, щоб звіти про турніри були представлені в кваліфікаційну комісію в електронному та паперовому вигляді на протязі поточного місяця.

Змагання не погоджені ФШУ (у т.ч. її відокремленими підрозділами чи кваліфікаційною комісією) або обласними федераціями, яким надані відповідні повноваження, не підлягають обрахунку рейтингу.

Якщо відокремленими підрозділами ФШУ або обласними федераціями, яким надані відповідні повноваження, не встановлено інше, результати змагань до КК ФШУ подаються головними судьями змагань.

Голова КК ФШУ

Ю.П. Гнип

Секретар КК ФШУ

О.П. Приходько